

การบริหารบุคลากร โรงเรียนตำรวจในกองบัญชาการตำรวจ กรมตำรวจ

พันตำรวจเอก ประเสริฐ เกษรมาลา

001599

ศูนย์วิทยุตำรวจ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

I 16439397

PERSONNEL ADMINISTRATION OF POLICE SCHOOLS
IN THE EDUCATION BUREAU OF POLICE DEPARTMENT

Police Colonel Prasert Kesornmala

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การบริหารบุคลากร โรงเรียนตำรวจในกองบัญชาการศึกษ
กรมตำรวจ
โดย   พ.ศ.อ. ประ เสริฐ เกษรมาลา
ภาควิชา   บริหารการ ศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมฆ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบริหารศึกษ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมฆ)

..... กรรมการ
(พล.ต.ต.สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การบริหารบุคลากรโรงเรียนตำรวจในกองบัญชาการศึกษ
กรมตำรวจ
ชื่อ   พันตำรวจเอก ประเสริฐ เกษรมาลา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา   ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการบริหารบุคลากร ๔ ประเภท คือ การให้โ้มาซึ่งบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงานของโรงเรียนตำรวจ ในกองบัญชาการศึกษ กรมตำรวจ
๒. เพื่อศึกษาปัญหางานบุคลากรของโรงเรียนตำรวจ ในกองบัญชาการศึกษ กรมตำรวจ

สมมุติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นในการบริหารบุคลากรของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับรอง กับความคิดเห็นของครูอาจารย์ประจำ และข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรแห่งสถานศึกษาที่นั้น ๆ ทั้ง ๑๑ โรงเรียน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ มาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลาย เปิดเพื่อใช้ เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล ภายหลังจากได้ทดลองใช้แล้ว ได้ส่งแบบสอบถาม

ที่รับขงแล้วไปยังผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับรอง ครูอาจารย์ และข้าราชการ
ตำรวชั้นสัญญาบัตร ซึ่งมีศตั้งแตร้อยตำรวตรีขึ้นไปของโรงเรียนตำรว ในกอง
บัญชาการศึกษา กรมตำรว ทุกคน (ร้อยละ ๑๐๐) จำนวน ๓๐๗ นาย ได้รับกลับคืนมา
๒๖๔ นาย คือเป็นร้อยละ ๘๕.๘๕ แลวนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หากำร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ค่า t (t-test)

ผลการวิจัย

๑. งานบริหารบุคลากร ด้านการให้ใ้มาซึ่งบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร
การพัฒนาบุคลากร และการใ้บุคลากรพ้นจากงานทั้ง ๔ ประเภท ของโรงเรียนตำรว
ในกองบัญชาการศึกษา กรมตำรว มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

๒. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครู เกี่ยวกับงาน
บริหารบุคลากร แต่ละประเภท ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับแห่งความเชื่อมั่น .๐๑
และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับแห่งความเชื่อมั่น .๐๑
เช่นเดียวกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงหมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสูงสุด
และผู้บริหารระดับรอง กับความคิดเห็นของครูอาจารย์ประจำ และข้าราชการตำรว
ชั้นสัญญาบัตร แห่งสถาบันการศึกษานั้น ๆ ทั้ง ๑๑ โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

๓. สิ่งที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ ความสมัครใจของข้าราชการตำรวชั้นสัญญาบัตร
ในการให้ใ้มาซึ่งบุคลากรโรงเรียนน้อย ไม่อาจดำเนินการตามกระบวนการสรรหา
และคัดเลือกใ้ตามต้องการ การจงใจใ้ใ้กับโรงเรียนใ้หนานที่สุดของการบำรุงรักษา
บุคลากรไม่เพียงพอ กำลังขวัญใ้ปฏิบัติงานไม่ใ้เท่าที่ควร การพัฒนาบุคลากรต่าง ๆ
กระทำใ้ไม่เต็มที่ขาดการต่อเนื่องกัน แต่การใ้บุคลากรพ้นจากงานใ้ปัญหาที่น้อยที่สุด.

Thesis Title   Personnel Administration of Police Schools in
                                 the Education Bureau of Police Department
Name   Police Colonel Prasert Kesornmala
Thesis Advisor   Assistant Professor Amonchai Tantimate, Ph.D.
Department   Educational Administration
Academic Year   1979

ABSTRACT

The Purposes of the Study

1. To study a process of personnel administration at police training schools under the Police Education Bureau. The process included 4 categories : selection, maintenance, development, and retirement.
2. To study personnel problems of police training schools under the Police Education Bureau.

Hypothesis

There are significant differences in terms of the opinions and attitudes of upper - level administrators and mid - level administrators and those of instructors and commissioned police officers.

Procedures of the Study

The researcher constructed questionnaires in the forms of check lists, rating scales, and open-ended questions to be used in data collection. After a try-out of questionnaires, they were administered to upper-level administrators, mid-level administrators, instructors, and other commissioned police officers stationed at the police training schools. The population included 307 police personnel. The response rate was 85.99%. The data were analyzed through percentage, means, standard deviation and t-test.

The Research Findings

1. The personnel administration (i.e. selection, maintenance, development, and retirement) was proceeded with few level.
2. The hypothesis of significant difference in opinions and attitudes among the four groups of police personnel was rejected at the .01 level of significance.
3. The most crucial problem was that, there were only a few commissioned police officers who were willing to station at the police training schools. This posed a serious threat to a selection process. Moreover, there were inadequate incentives to maintain such police personnel to station in these schools for a longer period of time. The development of police personnel confronted a problem of discontinuity. Finally, the retirement created the least serious problem.

กิจกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ และ ประสบการณ์อันเกี่ยวกับ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ที่สำคัญเกี่ยวกับการทำวิจัยหลายท่าน ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ หัวหน้าภาควิชาและคณะอาจารย์ใน ภาควิชาบริหารการศึกษา อาจารย์ในภาควิชาอื่นและอาจารย์พิเศษของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งไม่อาจจะกล่าวนามได้ทั้งหมด การเลือกหัวข้อเรื่อง การบริหารบุคลากรโรงเรียนตำรวจในกองบัญชาการการศึกษา กรมตำรวจนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจ และตั้งใจมานานแล้ว จึงได้พยายามนำเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของรายงาน ในวิชาวิจัยมูลสารทางพฤกษศาสตร์ และได้รับการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ พวงแก้ว คุ้มกนก ในส่วนที่เกี่ยวกับการหาข้อมูล เกี่ยวกับ เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติมไว้อย่างน่าสนใจ เมื่อได้ศึกษาในวิชาทฤษฎีและการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเรื่องนี้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ โครงการวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง และได้ทำการ แก้ไข ปรับปรุง โดยได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อยางใกล้ชิดตลอดมา จึงทำให้การวางโครงการ ขั้นตอน และวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะ การเขียนแบบสอบถาม เสร็จสิ้นครบถ้วน เชื่อมั่นว่าจะใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้ ตามต้องการ

ทางคณาจารย์ พ.ศ.ศ. สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ได้กรุณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำ พ.ศ.อ.บัญชา เนตินันท์ และ พ.ศ.อ.อิทธิศักดิ์ คณะเจริญ ได้ช่วยเหลือ เกี่ยวกับเอกสารงานวิจัยด้านการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในกรมตำรวจ พ.ศ.อ. สุวรรณ สุวรรณเวช ช่วยตรวจสอบเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ร.ศ.อ. ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ทางคณาจารย์อังกฤษและบพศคยอ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและ ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรของสถาบันการศึกษา โรงเรียนตำรวจทุกแห่งเป็นอย่างดี

นอกจากคำตอบจากแบบสอบถามแล้ว ยังได้ช่วย เสนอความคิดเห็นมาในแบบสอบถาม
ปลาย เปิด ซึ่งมีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสำนึก
ในความกรุณาและความปรารถนาดีจากทุกท่าน ด้วยความขอบพระคุณยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ จริญญา สุภาพ และ
รองศาสตราจารย์ประหยัด หงษ์ทองคำ ที่ได้ช่วยเหลือในด้านการพิมพ์จนเสร็จสิ้น
ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

พ.ศ.อ.ประเสริฐ เกษรมาลา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	การให้ไ้ค้มาซึ่งบุคคลากร	๖๑
	การบำรุงรักษาบุคคลากร	๘๐
	การพัฒนาบุคคลากร	๑๓๐
	การให้บุคคลากรพ้นจากงาน	๑๕๒
๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๑๖๓
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๑๖๓
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๖๔
	การรวบรวมข้อมูล	๑๖๗
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๖๕
	สถิติที่ใช้	๑๗๐
๔	การวิเคราะห์และความหมายของข้อมูล	๑๗๒
	สถานการณ์ของผู้นคอบแบบสอบถาม	๑๗๓
	ความคิดเห็นในเรื่องการให้ไ้ค้มาซึ่งบุคคลากร	๑๘๘
	ความคิดเห็นในเรื่องการบำรุงรักษาบุคคลากร	๑๕๑
	ความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาบุคคลากร	๑๕๖
	ความคิดเห็นในเรื่องการให้บุคคลากรพ้นจากงาน	๑๘๘
	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู	๒๐๑
	ความคิดเห็นแบบปลายเปิด	๒๐๒
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๒๐๕
	สรุปผลการวิจัย	๒๐๗
	อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๒๑๔
	ข้อเสนอแนะสำหรับก้าวถัดไป	๒๓๕
	บรรณานุกรม	๒๔๐
	ภาคผนวก	๒๕๐
	ประวัติผู้เขียน	๒๖๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า	
๑	เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการตำรวจที่ถูกไล่ออก ปลดออก และให้ออก ปี ๒๕๑๕-๒๕๒๑.....	๑๘
๒	จำนวนผู้บริหารและครูที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร ..	๑๖๘
๓	อายุของผู้บริหารและครู	๑๗๕
๔	ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน	๑๗๕
๕	ระยะเวลาการรับราชการอยู่ในปัจจุบัน	๑๗๖
๖	วุฒิการศึกษาสูงสุดเมื่อเริ่มรับราชการ เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	๑๗๗
๗	วุฒิทางครูของผู้บริหารและครูของสถาบันการศึกษา	๑๗๘
๘	การศึกษาเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูของสถาบันการศึกษา	๑๘๑
๙	จำนวนผู้บริหารและครูที่มีการศึกษาเพิ่มเติมในสาขาวิชา	๑๘๓
๑๐	จำนวนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทางการบริหาร	๑๘๕
๑๑	จำนวนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทางการสอน	๑๘๖
๑๒	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้โทษแก่บุคลากรโรงเรียนของผู้บริหารและครู	๑๘๘
๑๓	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบำรุงรักษาบุคลากรโรงเรียนของผู้บริหารและครู	๑๘๑
๑๔	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนของผู้บริหารและครู	๑๘๖
๑๕	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บุคลากรพ้นจากงานโรงเรียนของผู้บริหารและครู	๑๘๘
๑๖	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับงานบริหารบุคลากรโรงเรียนของผู้บริหารและครู	๒๐๑

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
๑ แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของกรมตำรวจ	๓๔
๒ แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของกองบัญชาการตำรวจ	๓๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย